Vybrané diagnózy – počty zemřelých, hospitalizací a jakékoliv vykázané zdravotní péče dle regionů

VERZE 2026-02.01

Metodický popis

Autorský kolektiv:	Michaela Havlíčková[1], Jiří Jarkovský[1], Šárka Daňková[1], Ondřej Šanca[1], Marek Lichter[1], Daniel Klimeš[1], Jan Mužík[1], Martin Komenda[1], Ladislav Dušek[1] [1] Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
Recenzenti:	
Datum vytvoření dokumentu:	15.01.2025
Datum poslední aktualizace:	29.09.2026
Datum vyjádření pověřence pro ochranu osobních údajů UZIS:	27.01.2025
Datum schválení poradou vedení UZIS:	29.01.2025
Typ výstupu:	Datový souhrn
ID výstupu:	NR-04-67
Klíčová slova	LPZ, List o prohlídce zemřelého, Databáze zemřelých, NRHZS, Národní registr hrazených zdravotních služeb, NRÚ, Národní registr úrazů, zemřelí, úrazy, hospitalizační případ, hospitalizace, vykázaná zdravotní péče, MKN-10
EuroVoc	úmrtnost, úraz, hospitalizace, státní zdravotní služba
Citace:	Havlíčková M., Jarkovský J., Daňková Š., Šanca O., Lichter M., Klimeš D., Mužík J., Komenda M., Dušek L. Vybrané diagnózy – počty zemřelých, hospitalizací a jakékoliv vykázané zdravotní péče dle regionů. *Národní zdravotnický informační portál* [online]. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2026. Dostupné z: https://www.nzip.cz/data/2670-vybrane-diagnozy-umrti-hospitalizace-vykazana-pece-datovy-souhrn. ISSN 2695-0340.
Datový souhrn dostupný na:	https://www.nzip.cz/data/2670-vybrane-diagnozy-umrti-hospitalizace-vykazana-pece-datovy-souhrn
Kontakt:	zadosti-data@uzis.cz

1 Popis datového souhrnu

1.1 Primární cíl

Report poskytuje základní údaje o počtech zemřelých, hospitalizací a jakékoliv vykázané zdravotní péče dle vybraných diagnóz a skupin diagnóz MKN-10 pro Českou republiku a kraje od roku 2010.

Sledované diagnózy byly vybrány s ohledem na jejich význam pro veřejné zdraví a na dlouhodobý zájem odborné i laické veřejnosti a médií. Mezi těmito diagnózami jsou např. zranění chodců a cyklistů, pády, (u)tonutí, (u)dušení, účinky extrémních teplot, kontakt s živočichy, otravy způsobené živočichy, rostlinami, houbami nebo jinými látkami, pokousání psem a další.

Úmrtí jsou počítána na základě evidence Českého statistického úřadu a hospitalizace a vykázaná péče dle dat Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS) a Databáze úrazů. Data jsou stratifikována podle regionu, roku, diagnóz MKN-10 a kategorie (zemřelí, hospitalizace, jakákoliv vykázaná péče). Výsledky jsou vyjádřeny v absolutních počtech i přepočteny na 100 000 obyvatel daného regionu.

1.2 Základní informace

Cílem reportu je poskytnout základní přehled vývoje počtu zemřelých, hospitalizací a vykázané zdravotní péče v letech od roku 2010 do současnosti, v ČR a krajích, a to pro vybrané diagnózy MKN-10. K přepočtu na 100 000 obyvatel byly použity počty obyvatel platné k 1. 7. daného roku.

Data zemřelých vychází z evidence příčin smrti Českého statistického úřadu za osoby s trvalým či dlouhodobým pobytem v ČR. Základní příčina úmrtí je určena na ČSÚ dle podkladů předaných na Listu o prohlídce zemřelého (evidence ÚZIS).

1.3 Interpretace, informační hodnota a případné limity

Popisy diagnóz MKN-10 v tomto datovém souhrnu jsou zjednodušené a nemusí být kompletní či dostatečně přesné. Podrobné informace a popisy diagnóz jsou dostupné na webu klasifikace MKN-10.

Některé skupiny diagnóz byly vytvořeny sloučením několika souvisejících diagnóz kombinující vnější příčiny a následky. Např. kategorie „Zasažení bleskem“ vznikla sloučením diagnózy vnější příčiny – X33 (Oběť blesku) a následku – T750 (Účinky blesku). Do této kategorie se řadí případy s alespoň jednou z těchto diagnóz. Analogicky se do ostatních sloučených kategorií řadí vždy případy s alespoň jednou z uvedených diagnóz. Seznam skupin diagnóz s kompletním výčtem diagnóz a jejich názvů je uveden na listu „Skupiny diagnóz“.

Souhrnné skupiny diagnóz jsou v datech zvýrazněny tučně. Souhrnné skupiny jsou obsaženy i v detailu na některou z diagnóz souhrnné skupiny a při sčítání je třeba dbát na to, aby nedošlo k duplicitnímu započítání některých diagnóz. Např. souhrnná skupina „Tonutí a utonutí“, zahrnující všechna tonutí, je na dalších řádcích detailněji členěna podle místa tonutí.

Absolutní počty přináší základní přehled, jejich interpretace ale může být zkreslena odlišným počtem obyvatel v jednotlivých krajích i letech. Relativní počty na 100 tis. obyvatel představují hodnoty porovnatelné napříč kraji i roky.

Počty pro Českou republiku zahrnují i pacienty s neznámým bydlištěm, proto součet hodnot krajů nemusí přesně odpovídat počtu pro Českou republiku.

Počty hospitalizací a jakékoliv vykázané péče pro diagnózy T00–T98 a vnější příčiny (V01–Y98) vychází z Databáze úrazů a představují počty úrazů. Každý úraz je započítaný pouze jednou, i když v rámci něj mohl pacient podstoupit více hospitalizací a mít vykázáno několik kontaktů s poskytovateli zdravotních služeb.

Pro diagnózu L55 (Spálení sluncem), kde se nejedná o úraz, jsou počty hospitalizací a další vykázané péče počítané na základě dat NRHZS, a to pouze dle hlavní diagnózy. V případě, kdy jedna osoba během téhož dne navštívila více poskytovatelů zdravotní péče s touto diagnózou, byl tento kontakt započítán pouze jednou.

Data o zdravotních službách mimo veřejné zdravotní pojištění (samoplátci, připojištění) nebo služby nevykazované zdravotní pojišťovně nejsou v souhrnu k dispozici.

1.4 Ochrana osobních údajů

Datový souhrn je připravován v souladu se zákonem 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §73 odst. 8 a zákonem 110/2019 Sb. §16.

1.5 Klíčová slova

LPZ, List o prohlídce zemřelého, Databáze zemřelých, NRHZS, Národní registr hrazených zdravotních služeb, NRÚ, Národní registr úrazů, zemřelí, úrazy, hospitalizační případ, hospitalizace, vykázaná zdravotní péče, MKN-10

1.6 Klasifikace dle EuroVoc

úmrtnost, úraz, hospitalizace, státní zdravotní služba

2 Technická charakteristika

- Periodicita aktualizace: 1x ročně
- Formát datového souhrnu: xlsx
- Velikost: 1,2 MB

3 Zdroj dat

Prvním ze zdrojů dat pro datový souhrn je databáze zemřelých ČSÚ. Ta je vytvářena na podkladě dat z evidence List o prohlídce zemřelého, a je ošetřena legislativně zákonem č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách) s účinností od 1. dubna 2012 a novelou vyhlášky č. 364/2015 Sb., kterou se mění vyhláška 297/2012 Sb., o Listu o prohlídce zemřelého, platná od 1. 1. 2016). Evidenci úmrtí ošetřuje také Zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách a zpracování statistiky úmrtí pak Zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě.

Dalším zdrojem dat je databáze Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS), která je ve správě ÚZIS ČR dle zákona 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §77a.

4 Obsah datového souhrnu

1. **Stratifikace výstupu – řádky**
   - Stratifikace 1: ČR a kraje
   - Stratifikace 2: diagnózy a skupiny diagnóz MKN-10
   - Stratifikace 3: zemřelí, hospitalizace, jakákoliv vykázaná zdravotní péče
2. **Stratifikace výstupu – sloupce**
   - Stratifikace 1: dle let
3. **Číselné vyjádření ve výstupu**
   - Výstup 1: absolutní počty
   - Výstup 2: počty na 100 000 obyvatel

Poslední list obsahuje skupiny diagnóz s výčtem příslušných diagnóz a jejich názvů.